

ла завистъ-та. Това гдѣто братътъ възненавидѣлъ неправедно и убилъ безчеловѣчно брата си; гдѣто съ неповинна кръвь омърсила чистътъ земѣ; гдѣто отворилъ страшныты врата на клѣтвата, чрезъ които смърть-та влѣзла въ свѣта: всичко това е произвела завистъ-та. Завистъ-та началница на Боговорството, учителница на преславаніето, майката на братовѣйството, ходатайцата на смърть-та, коренътъ на всичкыты лошавини. Завистъ-та не е друго нѣщо, освенъ само една дѣшевна скрѣбъ, којто происхожда отъ благоденствието на ближніѧ. „Печалію бо єсть въ благополѣчіи ближнаго завистъ.“⁽¹⁾ Така опредѣлъва за нея злѣдно съ нраковчителнты философъ Великий Василій.

Басноворцыти въ басноволовието говорятъ за една гадовита гдра, (водна змія) којто имала седмъ главы: сирѣчъ отъ седмъ главы испѣщала смъртоноснѣ гадъ. Тзий сѫю е седмоглавенъ и грѣхътъ. Той има у себѣ първѣ главѣ гордостъ-тѣ, вторѣ сребролюбіето, третї лакомството, четвъртѣ лѣнѣстъ-тѣ (мэрзел), патѣ бладодѣяніето, шестѣ памѧтозлобіето, и седмѣ завистъ-тѣ. И ако и да исхърла той, отъ всичкыты седмъ главы смъртенъ гадъ, които умъртвява дѣшижъ: нѣ гадътъ на завистъ-та, отъ всичкыты дѣгы е най-пагубенъ. Защото всити дѣзи смъртни грѣхове глѣдатъ на едно какво-годѣ свое собственно добро. На примѣръ: горделикъ иска да бѫде славенъ, сребролюбецъ иска да сѧ обогати, лакомикъ иска да сѧ насыти, лѣнивъ иска да спокойствва, блудникъ иска да сладостраствва, памѧтозлобниятъ иска да си отвѣрне: а завистъ-та не глѣда на своето добро, нѣ само на злото на ближніѧ. Защото завистливъ иска само да види честніѧ безчестенъ; богатіѧ испаднѣлъ; щастливъ нещастливъ. „Сициѣ въ предѣлъ ненависти, Бѣдныи въ видѣти и зъблѣннаго клевѣщемъ.“ И още, всити дѣзи смъртни грѣхове придаватъ нѣкое порадуваніе томъвъ, които ги стрѣва. На примѣръ: горделикъ сѧ радва на славолюбіето си, сребролюбецъ сѧ радва на богатството си, лакомикъ на гаѣтъето, лѣнивъ на праздностъ-тѣ, блудникъ на сластити си, гнѣваливъ на отмъщеніето, що чини на непріятелъ си; а завистъ-та не само не приноса никакво наслажденіе, нити порадуваніе: нѣ още и не исказанъ печаль причинява на оногова, що ж има. „Печалію бо єсть въ благополѣчіи ближнаго, завистъ.“ Защото йаковъ

(1) Бесѣда за завистъ-та.